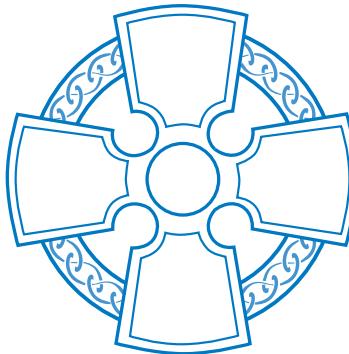

Yr Eglwys yng Nghymru

GLÂN BRIODAS

O Lyfr Gweddi Gyffredin 1984
Cyfrol II

The Church in Wales

HOLY MATRIMONY

From the 1984 book of Common Prayer
Volume II

Cynhyrchwyd y llyfryn hwn yn wreiddiol gan Adran Gyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru ar ran Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru yn 1998 a'i ailargraffu yn 2008; ISBN 0 85326 075 3.

Nid yw'r litwrgi a gynhwysir yn y llyfryn wedi newid ac fe'i ceir hefyd yn Llyfr Gweddi Gyffredin 1984, Cyfrol II. Dim ond cynllun y clawr sy'n newydd, ynghyd â'r dudalen hon, y dudalen gydnabyddiaethau a'r dudalen hawlfraint ac atgynhyrchu.

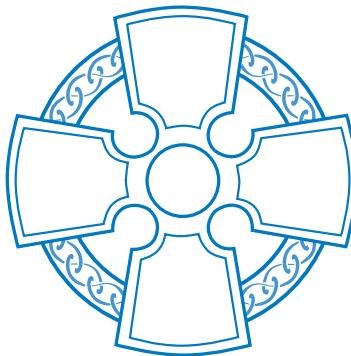
This booklet was originally produced by The Church in Wales Publications department for The Representative Body of The Church in Wales in 1998 and reprinted in 2008; ISBN 0 85326 075 3.

The liturgy contained within this booklet has not been changed and can also be found in the 1984 Book of Common Prayer, Volume II. The cover design has changed and only this page and the acknowledgement, copyright and reproduction page have been introduced.

Yr Eglwys yng Nghymru

GLÂN BRIODAS

O Lyfr Gweddi Gyffredin 1984
Cyfrol II

The Church in Wales

HOLY MATRIMONY

From the 1984 book of Common Prayer
Volume II

1. Y RHAGARWEINIAD

SEFYLL

Saif y ddeuddyd yn sydd i'w priodi o flaen y Gweinidog y mab ar y llaw ddeau i'r ferch.

Dywed y Gweinidog wrth y gynulleidfa:

Naill ai

Yr ydym wedi ymgynnll yng ngwydd Duw i dystio i briodas y mab hwn a'r ferch hon ac i weddîo drostynt. Rhodd Duw i ddynolryw yw priodas, ac mae'r Ysgrythur Lân yn ei chyffelybu i'r undeb sydd rhwng Crist a'i Eglwys. Y mae felly i'w hanrhodeddu gan bob dyn. Ni ddylai neb briodi'n anystyriol neu'n ddifeddwli, ond gyda phwyll a pharch. Mae Duw yn galw meibion a merched i'r ystad gysegredig hon er mwyn sancteiddio eu cariad mewn undeb â'i gilydd tra byddant byw; fel y gallant fagu eu plant i'w garu ef, a'u meithrin trwy ei ras; ac fel y gallant anrhodeddu a chynorthwyo'r naill y llall a bod yn gefn i'w gilydd mewn hawddfyd ac mewn adfyd.

Os gwyr neb ohonoch am unrhyw rwystr cyfiawn i'r briodas hon, datganed hynny'n awr.

Neu

Garedigion, yr ydym wedi ymgynnll yng ngolwg Duw, ac o flaen y gynulleidfa hon, i gysylltu'r ddeuddyd hyn ynghyd mewn glân Briodas, sy'n ystad anrhodeddus, wedi ei hordeinio gan Dduw ei hun, ac yn arwyddo inni'r undeb dirgel sy rhwng Crist a'r Eglwys. Y lân ystad hon a addurnodd Crist â'i bresenoldeb yng Nghana Galilea, a'i phrydferthu yno â'i wyrth gyntaf, a dywed yr Ysgrythur Lân ei bod i'w chadw'n anrhodeddus gerbron pob dyn. Am hynny ni ddylai neb ei chymryd arno'n fyrbwyll, yn ysgafn, neu'n rhyfygus, eithr yn wylaidd, yn bwyllog, yn ystyriol, yn sobr, ac yn ofn Duw, gan iawn ystyried amcanion ordeinio Priodas.

Ordeiniwyd Priodas er mwyn sancteiddio'r uniad rhwng mab a merch; er mwyn ennill plant i'w meithrin yn ofn ac addysg yr Arglwydd; ac er mwyn gyd-gymdeithas, a'r cymorth a'r diddanwch y dylai'r naill eu cael gan y llall mewn hawddfyd ac mewn adfyd.

I'r lân ystad hon y mae'r ddeuddyd hyn wedi dyfod yn awr i ymgysylltu. Am hynny, os gwyr neb am unrhyw achos cyfiawn, fel na ellir yn gyfreithlon eu cysylltu hwy ynghyd, dywedded hynny yn awr, neu tawed byth o hyn allan.

1. THE INTRODUCTION

STAND

The persons to be married stand before the Minister the man on the right of the woman.

The Minister says to the congregation:

Either

We have come together in the presence of God to witness the marriage of this man and this woman, and to pray for them. Marriage is a gift of God to mankind. Holy Scripture compares the union of Christ with his Church. It should therefore be held in honour by all mankind. It must not be entered upon lightly or thoughtlessly, but responsibly and reverently. God calls men and women to the married state so that their love may be made holy in life-long union; that they may bring up their children to grow in grace and learn to love him; and that they may honour, help and comfort one another both in prosperity and adversity.

If any of you is aware of any just impediment to this marriage, you are to declare it now.

Or

Dearly beloved, we are gathered together in the sight of God, and in the face of this congregation, to join together this man and this woman in Holy Matrimony: which is an honourable estate, instituted by God himself and signifying to us the mystical union between Christ and his Church. This holy estate Christ adorned and beautified with his presence and first miracle which he wrought, in Cana of Galilee; and it is commended by Holy Scripture to be honourable among all men. Therefore it is not by any to be entered upon unadvisedly, lightly or wantonly, but reverently, discreetly, advisedly, soberly, and in the fear of God; duly considering the causes for which Matrimony was ordained.

Matrimony was ordained for the hallowing of the union between man and woman; for the procreation of children, to be brought up in the fear and nurture of the Lord; and for the mutual society, help and comfort, that the one ought to have of the other, both in prosperity and in adversity.

Into this holy estate these persons present come now to be joined. Therefore if any man can show any just cause why they may not lawfully be joined together, let him now speak, or else hereafter for ever hold his peace.

Os gwyr neb ohonoch am unrhyw rwystr cyfiawn i'r briodas hon, datganed hynny'n awr.

Yna dywed yr Offeiriad wrth y rhai sydd i'w priodi:

Rhaid imi ofyn a gorchymyn i chwi eich dau yng ngwydd Duw, os gwyr yr un ohonoch am unrhyw rwystr fel na ddylech yn ôl cyfraith yr Eglwys neu'r wlad hon gael eich cysylltu ynghyd mewn priodas, ar ichwi ddweud hynny'n awr.

Os bydd rhywun yn honni rhwystr wrth gyfraith Duw neu gyfreithiau'r wlad hon, rhaid iddo ymrwymo i dalu iawn am unrhyw golled ariannol i'r partiōn lle bydd ei achos yn eu herbyn yn methu. Pan wneir honiad o'r fath ac ymrwymo i ddigolledu, rhaid gohiriō'r briodas nes profi'r gwirionedd. Os na honnir unrhyw rwystr, fe ddilyn Gweinidogaeth y Gair.

2. GWEINIDOGAETH Y GAIR

Yr Arglwydd a fo gyda chwi;

A chyda'th ysbryd dithau.

Dywed yr Offeiriad un o'r Colectau hyn:

Naill ai

Hollalluog Dduw, i ti y mae pob calon yn agored, pob dymuniad yn hysbys, a phob dirgel yn amlwg: glanha feddyliau'n calonnau trwy ysbrydoliaeth dy Lân Ysbryd, fel y carwn di yn berffaith a mawrhau'n deilwng dy Enw sanctaidd; trwy Grist ein Harglwydd. **Amen.**

Neu

Hollalluog Arglwydd a thragwyddol Dduw, cyfarwydda, sancteiddia a llywodraetha ein calonnau a'n cyrff yn ffyrdd dy ddeddfau ac yng ngweithredoedd dy orchmyntion fel, trwy dy nodded gadarnaf yma a thros byth, y byddwn yn gadwedig gorff ac enaid; trwy ein Harglwydd a'n Gwaredw'r lesu Grist. **Amen.**

If any of you is aware of any just impediment to this marriage, you are to declare it now.

The Priest, addressing the persons to be married, continues:

I require and charge you both, in the presence of God, that, if either of you knows any reason why, according to the law of the Church or of this land, you may not be joined together in marriage, you now make it known.

If any person alleges an impediment which is recognized by God's law or the laws of this land, he must give an indemnity against any pecuniary loss, in the event of his allegation failing, which his action brings upon the parties. If such an allegation is made and an indemnity given, the marriage must be deferred until the truth has been established. If no impediment is alleged, the Ministry of the Word follows.

2. THE MINISTRY OF THE WORD

The Lord be with you;
And with your spirit.

The Priest says one of the following Collects:

Either

Almighty God, to you all hearts are open and all desires known: purify our thoughts through your Holy Spirit, that we may love you with heart and mind and praise you as we ought: through Jesus Christ our Lord. **Amen.**

Or

Almighty Lord and everlasting God, direct, sanctify and govern our hearts and bodies in the ways of your laws and in the works of your commandments; that, through your most mighty protection, both here and ever, we may be preserved in body and soul; through our Lord and Saviour, Jesus Christ. **Amen.**

Dywed y darllynydd:

Y darlenniad o ...

Naill ai

I CORINTHIAID 13. 1-7

Os llefaraf â thafodau dynion ac angylion, a heb fod gennyf gariad, efydd swnllyd ydwyt, neu symbol a flafar. Ac os oes gennyf ddawn proffwydo, ac os wyt yn gwybod y dirgelion i gyd, a phob gwybodaeth, ac os oes gennyf gymaint o ffydd nes gallu symud mynyddoedd, a heb fod gennyf gariad, nid wyt ddim. Ac os rhof fy holl feddiannau i borthi eraill, ac os rhof fy nghorff yn aberth, a hynny er mwyn ymfrostio, a heb fod gennyf gariad, ni wna hyn ddim lles imi.

Y mae cariad yn hirymarhous; y mae cariad yn gymwynasgar; nid yw'n cefnigennu, nid yw'n ymfrostio, nid yw'n ymchwyrddo. Nid yw'n gwneud dim sy'n anweddus, nid yw'n ceisio ei ddibenion ei hun, nid yw'n gwylltio, nid yw'n cadw cyfrif o gam; nid yw'n cael llawenydd mewn anghyfiawnder, ond y mae'n cydlawenhau â'r gwirionedd. Y mae'n goddef i'r eithaf, yn credu i'r eithaf, yn gobeithio i'r eithaf, yn dal ati i'r eithaf.

Neu

COLOSID 3. 12-17

Am hynny, fel etholedigion Duw, sanctaidd ac annwyl, gwisgwch amdanoch dynerwch calon, tiriondeb, gostyngeiddrwydd, addfwynder ac amynedd. Goddefwch eich gilydd a maddeuwch i'ch gilydd os bydd gan rywun gwyn yn erbyn rhywun arall; fel y maddeuodd yr Arglwydd i chwi, felly gwnewch chwithau. Tros y rhain i gyd gwisgwch gariad, sy'n rhwymyn perffeithrwydd. Bydded i dangnefedd Crist lywodraethu yn eich calonnau; i hyn y cawsoch eich galw, yn un corff. A byddwch yn ddiolchgar. Bydded i air Crist breswylio ynoch yn ei gyfoeth. Dysgwch a rhybuddiwch eich gilydd gyda phob doethineb. Â chalonnau diolchgar canwch i Dduw salmau ac emynau a chaniadau ysbrydol. Beth bynnag yr ydych yn ei wneud, ar air neu ar weithred, gwnewch bopeth yn enw yr Arglwydd lesu, gan roi diolch i Dduw, y Tad, drwyddo ef.

The reader says:

The reading from ...

Either

I CORINTHIANS 13. 1-7

I may speak in tongues of men or of angels, but if I am without love, I am a sounding gong or a clanging cymbal. I may have the gift of prophecy, and know every hidden truth; I may have faith strong enough to move mountains; but if I have no love, I am nothing. I may dole out all I possess, or even give my body to be burnt, but if I have no love, I am none the better.

Love is patient; love is kind and envies no one. Love is never boastful, nor conceited, nor rude; never selfish, not quick to take offence. Love keeps no score of wrongs; does not gloat over other men's sins, but delights in the truth. There is nothing love cannot face; there is no limit to its faith, its hope, and its endurance .

Or

COLOSSIANS 3. 12-17

Put on then, as God's chosen ones, holy and beloved, compassion, kindness, lowliness, meekness, and patience, forbearing one another and, if one has a complaint against another, forgiving each other; as the Lord has forgiven you, so you also must forgive. And above all these put on love, which binds everything together in perfect harmony. And let the peace of Christ rule in your hearts, to which indeed you were called in the one body. And be thankful. Let the word of Christ dwell in you richly, as you teach and admonish one another in all wisdom, and as you sing psalms and hymns and spiritual songs with thankfulness in your hearts to God. And whatever you do, in word or deed, do everything in the name of the Lord Jesus, giving thanks to God the Father through him.

Naill ai

SALM 37. 3-5

Gobeithia yn yr Arglwydd a / gwna / dda: felly y trigi yn y tir a / thi a / borthir · yn / ddiau.

Ymddigrifa hefyd / yn yr / Arglwydd: ac efe a ddyry i ti / ddymun/iadau · dy / galon.

Treigla dy ffordd ar yr Arglwydd ac ym/ddiried / ynddo: ac e/fe a'i / dwg i / ben.

Neu

Naill ai

SALM 67

Duw a drugarhao wrthym ac / a'n ben/dithio: a thy/wynned ei / wyneb / arnom.

Fel yr adwaener dy / ffordd · ar y / ddaear: a'th iachawdwriaeth y/mhlith yr / holl gen/hedloedd.

Molianned y bobl / di O / Dduw: molianedd yr / holl / bobl dy/di.

Llawenhaed y cenhedloedd a / byddant / hyfryd: canys ti a ferni y bobl yn uniawn * ac a lywodraethi y cen/hedloedd / ar y / ddaear.

Molianned y bobl / di O / Dduw: molianedd yr / holl / bobl dy/di.

Yna y ddaear a / rydd ei / ffrwyth: a Duw sef ein / Duw ni / a'n ben/dithia.

Duw / a'n ben/dithia: a holl derfynau y / ddaear · a'i / hofnant / ef.

Neu

SALM 121

Dyrchafaf fy llygaid / i'r my/nyddoedd: o'r / lle y / daw fy / nghymorth.

Fy nghymorth a ddaw oddi / wrth yr / Arglwydd: yr hwn a / wnaeth / nefoedd · a / daear.

Ni ad efe i'th / droed / lithro: ac / ni / huna · dy / geidwad.

Wele / ni / huna: ac ni / chwsg / ceidwad / Israel.

Yr Arglwydd / yw dy / geidwad: yr Arglwydd yw dy / gysgod / ar dy · dde/heulaw.

Ni'th dery yr / haul y / dydd: na'r / lleuad / y / nos.

‡ Yr Arglwydd a'th geidw / rhag pob / drwg: e/fe a / geidw · dy / enaid.

Yr Arglwydd a geidw dy fynediad / a'th ddy/fodiad: o'r / pryd hwn / hyd yn · dra/gwydd.

Either

PSALM 37. 3-5

Put thou thy trust in the Lord and be / doing / good: dwell in the land,
and / veri · ly / thou · shalt be / fed.

Delight thou / in the / Lord: and he shall / give thee · thy / heart's
de/sire.

Commit thy way unto the Lord and put thy / trust in / him: and / he
shall / bring it · to / pass.

Or

Either

PSALM 67

God be merciful unto / us and / bless us: and shew us the / light / of
his / countenance,

That thy way may be / known up · on / earth: thy saving / health a/mong
all / nations.

Let the peoples / praise · thee O / God: yea let / all the / peoples / praise
thee.

O let the nations re-/joice · and be / glad: for thou judgest the peoples
righteously, · and / guidest · the / nations · on / earth.

Let the peoples / praise · thee O / God: yea let / all the / peoples / praise
thee.

The earth hath brought / forth her / increase: and God, even our
own / God, shall / give us · his / blessing.

The blessing of / God · be up/on us: and let all the / ends · of the / world /
fear him.

Or

PSALM 121

I will lift up mine eyes / unto · the / hills: from / whence / cometh · my /
help?

My help cometh / from the / Lord; who hath / made / heaven and / earth.
He will not suffer thy / foot · to be / moved: and he that / keepeth · thee /
will not / sleep.

Behold he that / keepeth / Israel: shall / neither / slumber nor / sleep.

The Lord him-/self · is thy / keeper: the Lord upon thy right / hand
shall / give thee / shade;

The sun shall not / strike · thee by / day: neither / shall the / moon
by / night.

† The Lord shall preserve thee from / all / evil: yea it is / he · that
shall / keep thee / safe.

The Lord shall preserve thy going out and thy / coming / in: from this
time / forth for / ever-/more.

Dywed y darllynydd:

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl Sant ...

Gogoniant i ti, O Arglwydd.

Naill ai

MATHEW 19. 4-6

Atebodd Iesu gan ofyn, ‘Onid ydych wedi darllen mai yn wryw a benyw y gwnaeth y Creawdwr hwy o’r dechreua?’ A dywedodd, ‘O achos hyn bydd dyn yn gadael ei dad a’i fam ac ymlynu wrth ei wraig, a bydd y ddau yn un cnawd. Gan hynny nid dau mohonynt mwyach, ond un cnawd. Felly, yr hyn a gysylltodd Duw, ni ddylai dyn ei wahanu.’

IOAN 15. 9-12

Dywedodd Iesu, ‘Fel y mae’r Tad wedi fy ngharu i, yr wyf finnau wedi eich caru chwi. Arhoswch yn fy nghariad i. Os cadwch fy ngorchymynion fe arhoswch yn fy nghariad, yn union fel yr wyf fi wedi cadw gorchymynion fy Nhad, ac yr wyf yn aros yn ei gariad ef. Yr wyf wedi dweud hyn wrthych er mwyn i’m llawenydd i fod yn ochr, ac i’ch llawenydd chwi fod yn gyflawn. Dyma fy ngorchymyn i: carwch eich gilydd fel y cerais i chwi.’

Ar ôl yr Efengyl:

Moliant i ti, O Grist.

The reader says:

Hear the Holy Gospel according to Saint ...

Glory be to thee, O Lord.

Either

MATTHEW 19. 4-6

Jesus said, ‘Have you never read that the Creator made them from the beginning male and female?’; and he added, ‘For this reason a man shall leave his father and mother, and be made one with his wife; and the two shall become one flesh. It follows that they are no longer two individuals: they are one flesh. What God has joined together, man must not separate.’

JOHN 15. 9-12

Jesus said, ‘As the Father has loved me, so I have loved you. Dwell in my love. If you heed my commands, you will dwell in my love, as I have heeded my Father’s commands and dwell in his love. I have spoken thus to you, so that my joy may be in you, and your joy complete. This is my commandment: love one another, as I have loved you.’

After the Gospel:

Praise be to thee, O Christ.

3. Y BRIODAS

Rhaid defnyddio'r ffurf hon i'r Briodas yn llawn yn achos pob deuddyn pan weinyddir dwy neu ragor o briodasau yr un pryd.

A'r ddeuddyn sydd i'w priodi yn sefyll o'i flaen, dywed yr Offeiriad wrth y mab:

E., a gymeri di **E.** yn wraig i ti? A wnei di fyw gyda hi yn uffud i ewyllys a bwriad Duw? A wnei di ei charu, ei pharchu a'i chynnal, yn glaf ac yn iach, a pharhau'n ffyddlon iddi, gan wrthod pawb arall, tra byddwch eich dau byw?

Ateb y mab: Gwnaf.

Yna dywed yr Offeiriad wrth y ferch:

E., a gymeri di **E.** yn wr i ti? A wnei di fyw gydag ef yn uffud i ewyllys a bwriad Duw? A wnei di ei garu, ei barchu a'i gynnal, yn glaf ac yn iach, a pharhau'n ffyddlon iddo, gan wrthod pawb arall, tra byddwch eich dau byw?

Ateb y ferch: Gwnaf.

Fe bair yr Offeiriad i'r mab gymryd llaw dde'r ferch yn ei law dde, a dweud ar ei ôl;

Yr wyf i **E.** yn dy gymryd di **E.** yn wraig i mi,
I'th gadw a'th gynnal,
O'r dydd hwn ymlaen,
Er gwell, er gwaeth,
Er cyfoethocach, er tlotach,
Yn glaf ac yn iach,
I'th garu a'th ymgeleddu,
Tra byddwn ni'n dau byw,
Yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Dyma f'addunod i ti.

3. THE MARRIAGE

This form for the Marriage is to be taken in full in each case if two or more marriages are solemnized at the same time.

The persons to be married standing before him, the Priest says to the man:

N., will you have **N.** to be your wife? Will you live with her in obedience to God's will and purpose? Will you love her, honour her and care for her, in sickness and in health? Will you be faithful to her, and her alone, as long as you both live?

The man answers: I will.

Then the Priest says to the woman:

N., will you have **N.** to be your husband? Will you live with him in obedience to God's will and purpose? Will you love him, honour him and care for him, in sickness and in health? Will you be faithful to him, and him alone, as long as you both live?

The woman answers: I will.

The Priest directs the man to take the woman's right hand in his right hand, and to say after him:

*I, **N.**, take you **N.**, to be my wife,
To have and to hold,
From this day forward,
For better for worse,
For richer for poorer,
In sickness and in health,
To love and to cherish,
As long as we both shall live,
According to the will and purpose of God.
And to this I give you my pledge.*

Gollyngant eu dwylo ac fe gymer y ferch law dde'r mab yn ei llaw dde, a dweud ar ôl yr Offeiriad:

Yr wyf i **E.** yn dy gymryd di **E.** yn wr i mi,
I'lh gadw a'lh gynnal,
O'r dydd hwn ymlaen,
Er gwell, er gwaeth,
Er cyfoethocach, er tlotach,
Yn glaf ac yn iach,
I'lh garu a'lh ymgeleddu,
Tra byddwn ni'n dau byw,
Yn ôl ewyllys a bwriad Duw.
Dyma f'adduned i ti.

Gollyngant eu dwylo drachefn, a gosodir y Fodrwy (neu'r Modrwyau, os bydd y mab a'r ferch yn dymuno cyfnewid Modrwyau) ar lyfr yr Offeiriad. Yna gall yr Offeiriad ddweud:

Bendithia, Arglwydd, y Fodrwy hon (*Modrwyau hyn*) a roddir ac a dderbynir yn arwydd o gariad a ffyddlondeb. **Amen.**

Cymer y mab y Fodrwy a'i dodi ar bedwerydd bys llaw aswy'r ferch, a chan ddal y Fodrwy yno fe ddywed ar ôl yr Offeiriad:

Derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o'm cariad a'm ffyddlondeb.
Anrhyddeddaf di a'm corff,
A rhannaf fy holl eiddo â thi.

Wedi derbyn y Fodrwy, fe ddywed y ferch ar ôl yr Offeiriad:

Yr wyf yn derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o gariad a ffyddlondeb rhyngom ni'n dau.

Os bydd y ddeuddyn yn dymuno cyfnewid Modrwyau, yna fe gymer y ferch y Fodrwy arall a'i dodi ar bedwerydd bys llaw aswy'r mab, a chan ddal y fodrwy yno, fe ddywed ar ôl yr Offeiriad:

Derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o'm cariad a'm ffyddlondeb.
Anrhyddeddaf di â'm corff,
A rhannaf fy holl eiddo â thi.

Wedi derbyn y Fodrwy, fe ddywed y mab ar ôl yr Offeiriad:

Yr wyf yn derbyn y Fodrwy hon yn arwydd o gariad a ffyddlondeb rhyngom ni'n dau.

Then they loose hands, and the woman takes the man's right hand in her right hand, and says after the Priest:

/, **N.**, take you **N.**, to be my husband,
To have and to hold,
From this day forward,
For better for worse,
For richer for poorer,
In sickness and in health,
To love and to cherish,
As long as we both shall live,
According to the will and purpose of God.
And to this I give you my pledge.

Then they again loose hands, and the Ring (or Rings, if the man and the woman wish to exchange Rings) being placed on the Priest's book, the Priest may say:

Bless, O Lord, this Ring (*these Rings*), given and received as a sign of love and faithfulness. **Amen.**

The man, taking the Ring, puts it on the fourth finger of the woman's left hand, and, holding it there, says after the Priest:

Receive this Ring in token of my love and faithfulness.
I honour you with my body,
And all my possessions I share with you.

The woman, having received the Ring, says after the Priest:

I receive this Ring as a sign of the love and faithfulness between us.

If the couple wish to exchange Rings, the woman, taking the other Ring, puts it on the fourth finger of the man's left hand, and, holding it there, says after the Priest:

Receive this Ring in token of my love and faithfulness.
I honour you with my body,
And all my possessions I share with you.

The man having received the Ring, says after the Priest:

I receive this Ring as a sign of the love and faithfulness between us.

Penlinia'r mab a'r ferch, a dywed yr Offeiriad wrth y bobl:

Gan fod **E.** ac **E.** wedi cydsynio mewn priodas ac addunedu i'w gilydd gerbron Duw a'r gynulleidfa hon, a dangos hynny trwy gysylltu dwylo a thrwy roi a derbyn Modrwy (*Modrwyau*), yr wyf yn datgan eu bod hwy'n awr yn wr a gwraig ynghyd; Yn Enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân. **Amen.**

Y rhai a gysylltodd Duw, na wahaned dyn.

Yna bendithia'r Offeiriad y ddeuddyn:

Duw Dad, Duw Fab, Duw Ysbryd Glân, a'ch bendithio, eich diogelu a'ch cadw; edryched yr Arglwydd yn drugarog arnoch, a'ch cyflenwi â phob bendith ysbrydol a gras, ichwi fyw felly ynghyd yn y byd hwn, fel yn y byd a ddaw y cewch fywyd tragediol. **Amen.**

Os nad oes Offeiriad yn bresennol, yna gweddïa'r Diacon am fendith Duw ar y ddeuddyn:

Bendithied Duw, y Tad, y Mab a'r Ysbryd Glân, chwi, eich diogelu a'ch cadw; edryched yr Arglwydd yn drugarog arnoch, a'ch cyflenwir â phob bendith ysbrydol a gras, i chwi fyw felly ynghyd yn y byd hwn, fel yn y byd a ddaw y cewch fywyd tragediol. **Amen.**

4. YR YMBILIAD

PENLINIO

Os gweinyddwyd y Briodas wrth ris y gangell, gall yr Offeriad yn awr dywys y ddeuddyn at yr allor.

Hollalluog a thragwyddol Dduw, nertha dy weision hyn **E.** ac **E.** â'th ras, fel y cadwant yr addewidion a wnaethant yn dy wydd:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwrando ein gweddi.

Arhosed dy dangnefedd a'th fendith yn eu cartref:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwrando ein gweddi.

The man and the woman kneel, and the Priest says to the people:

As **N.** and **N.** have consented together in marriage, and have made their pledge to one another before God and this congregation, and have declared it by joining of hands, and by giving and receiving of a Ring (*Rings*), I declare that they are now husband and wife. In the Name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit. **Amen.**

Those whom God has joined together, let no man put asunder.

Then the Priest blesses the couple:

God the Father, God the Son, God the Holy Spirit, bless, preserve, and keep you; the Lord mercifully with his favour look upon you; and so fill you with all spiritual benediction and grace, that you may so live together in this life, that in the world to come you may have life everlasting. **Amen.**

If no priest is present, then the Deacon prays for God's blessing on the couple:

May God the Father, God the Son, God the Holy Spirit bless, preserve and keep you; the Lord mercifully with his favour look upon you and so fill you with all spiritual benediction and grace, that you may so live together in this life, that in the world to come you may have life everlasting. **Amen.**

4. THE INTERCESSION

KNEEL

If the Marriage has taken place at the chancel step, the Priest may now lead the newly-married couple towards the altar.

Almighty and everlasting God, strengthen these your servants **N.** and **N.** with your grace, that they may keep the promises they have made in your presence:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Let your peace be in their home, and your blessing upon it:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Bendithia eu priodas â phlant, a chynorthwya hwynt i fod yn rhieni cyfrifol; rho iddynt ddoethineb, cariad ac amynedd i fagu ac i feithrin eu plant yn y ffydd Gristionogol:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwrando ein gweddi.

Nertha hwynt i gynnal beichiau ei gilydd a rhannu llawenydd ei gilydd, ac felly gyflawni cyfraith Crist:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwrando ein gweddi.

Amlyga dy gariad trwyddynt hwy a'u cartref, fel y gogoneddir dy Enw sanctaidd:

Arglwydd, yn dy drugaredd;
Gwrando ein gweddi.

Os na weinyddir y Cymun Bendigaid, bydd y gwasanaeth yn diweddu fel hyn:

**Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw;
deled dy deyrnas;
gwneler dy ewyllys;
megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.
Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol.
A maddau i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr.
Ac nac arwain ni i brofedigaeth;
eithr gwared ni rhag drwg.
Canys eiddot ti yw'r deyrnas,
a'r gallu, a'r gogoniant,
yn oes oesoedd. Amen.**

Dywed yr Offeiriad:

I Dduw'r Tad a'n carodd yn gyntaf
a'n gwneud yn gymeradwy yn yr Anwylyd;
I Dduw'r Mab a'n carodd

Bless their marriage with the gift of children. Help them to be responsible parents, and give them wisdom, love and patience to bring up their children in the Christian faith:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Enable them to bear one another's burdens and share one another's joys, that they may fulfil the law of Christ:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

Make your love known through them and their home, that your holy Name may be glorified:

Lord, in your mercy;
Hear our prayer.

If the Holy Eucharist is not to be celebrated, the service ends as follows:

**Our Father, who art in heaven,
hallowed be thy name;
thy kingdom come;
thy will be done;
on earth as it is in heaven.
Give us this day our daily bread.
And forgive us our trespasses,
as we forgive those who trespass against us.
And lead us not into temptation;
but deliver us from evil.
For thine is the kingdom, the power, and the glory,
for ever and ever. Amen.**

The Priest says:

To God the Father, who first loved us,
and made us accepted in the Beloved;
To God the Son, who loved us,

a'n golchi oddi wrth ein pechodau yn ei Waed ei hun;
I Dduw'r Ysbryd Glân
sy'n tywallt cariad Duw yn ein calonnau;
y bo'r holl gariad a'r holl ogoniant dros amser a thros byth. **Amen.**

5. Y CYMUN BENDIGAID

SEFYLL

Pan weinyddir y Cymun Bendigaid fe â'r ddeuddydd, os bydd angen, i'r lle y maent i gymuno

Dywed yr Offeiriad:

Tangnafedd yr Arglywydd a fo bob amser gyda chwi;
A chyda'ch ysbryd dithau.

Yna fe ddechrau'r Offeiriad yr Offrymiad, gan ddweud:

Bendithiaf yr Arglywydd bob amser: ei foliant a fydd yn fy ngenau'n wastad.
Profwch a gwelwch mor dda yw'r Arglywydd: gwyn eu byd y rhai sy'n
ymddiried yn ddo ef.

O flaen Toriad y Bara dywed yr Offeiriad y weddi hon;

O Dad, gwnaethost yr uniad rhwng gwr a gwraig yn ddirgeledd sanctaidd,
sy'n adlewyrchu'r undeb rhwng Crist a'i Eglwys. Edrych yn drugarog ar dy
weision hyn, a phâr iddynt fod yn ffyddlon i'w gilydd ac aros byth yn dy
gariad; trwy lesu Grist ein Harglywydd. **Amen.**

1. Os bydd pregeth, traddoder hi ar ôl darllen yr Efengyl neu ar ôl yr Ymbiliad.

2. Mae'r trydydd erfyniad yn yr Ymbiliad i'w ddefnyddio'n ôl dewis yr Offeiriad.

and washed us from our sins in his own Blood;
To God the Holy Spirit,
who sheds the love of God abroad in our hearts,
Be all love and all glory, for time and for eternity **Amen.**

5. THE HOLY EUCHARIST

STAND

When the Holy Eucharist is to be celebrated, the newly-married couple move, if need be, to the place where they are to receive Holy Communion.

The Priest says:

The peace of the Lord be always with you;
And with your spirit.

Then the Priest begins the Offertory, saying:

I will bless the Lord at all times: his praise shall always be on my lips.
Taste and see that the Lord is good: happy are those who
put their trust in him.

Before the Breaking of the Bread, this prayer is said by the Priest:

Father, you have consecrated the union of man and wife to be a holy mystery
in which is reflected the marriage of Christ and his Church. Look with
favour on these your servants, and grant that they may be faithful to one
another and ever abide in your love; for Jesus Christ's sake. **Amen.**

*1. If a sermon is to be preached, it shall follow either the reading of
the Gospel or the Intercession.*

2. The third petition of the Intercession should be used at the discretion of the Priest.

CYDNABYDDIAETHAU

Hawlfraint (h) Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru a Chorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 1998.

Cedwir pob hawl. Ni ellir atgynhyrchu, na chadw ar system adfer, unrhyw ran o'r cyhoeddiad hwn na'i drosglwyddo mewn unrhyw ddull na thrwy unrhyw gyfrwng electronig, mecaniddol, llungopio, recordio nac arall, heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw oddi wrth Gorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru yn ôl y disgrifiad ac yn unol â'r manylion ar Atgynhyrchu a nodir isod.

Testunau Beiblaidd allan o'r *Revised Standard Version of the Bible*, (h) 1946, 1952, 1971 a 1973 Adran Addysg Gristnogol, Cyngor Cenedlaethol Eglwysi Crist yn Unol Daleithiau America. Defnyddiwyd trwy ganiatâd. Cedwir pob hawl.

Dyfyniadau o'r *Beibl Cymraeg Newydd* a'r *Beibl Cymraeg Newydd Diwygiedig 2004* (h) Cymdeithas (Brydeinig a Thramor) y Beibl.

Gweddi'r Arglwydd (h) The English Language Liturgical Consultation (ELLC) 1988. Defnyddiwyd trwy ganiatâd. Cedwir pob hawl.

ATGYNHYRCHU

Gellir atgynhyrchu rhan helaeth o'r llyfrynn hwn a elwir *Glân Briodas* i'w ddefnyddio heb ganiatâd ysgrifenedig na thalu ffi ar yr amod na werthir y copïau, na chynhyrchir mwy na 100 ohonynt, bod enw'r plwyf, yr eglwys gadeiriol neu'r sefydliad ar y clawr neu'r dudalen flaen ynghyd â dyddiad y gwasanaeth a'r disgrifiad o'r gwasanaeth a bod cynnwys y gydnabyddiaeth a ganlyn yn y llyfrynn ynghyd ag unrhyw wybodaeth am hawlfraint:

Hawlfraint (h) Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru 1998 yw'r deunydd Glân Briodas (i'w ddefnyddio yn yr Eglwys yng Nghymru) a gynhwysir yn y gwasanaethau hyn.

Rhaid i blwyfi sydd am atgynhyrchu mwy na 100 copi, neu gopïau i'w defnyddio ar fwy nag un achlysur, gael caniatâd ymlaen llaw oddi wrth y Rheolwr Cyhoeddiadau yn y cyfeiriad isod.

Dylid bob amser anfon copi, i'w gadw'n gofnod o'r cyhoeddiad, at y Rheolwr Cyhoeddiadau yn y cyfeiriad isod:

Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru,
39 Heol y Gadeirlan, Caerdydd CF11 9XF.
cyhoeddiadau@eglwsyngnghymru.org.uk

ACKNOWLEDGEMENTS

Copyright © Church in Wales Publications and the Representative Body of the Church in Wales 1998.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopy, recording or otherwise, without prior permission in writing from The Representative Body of the Church in Wales unless acknowledged as described and in accordance with the reproduction notes detailed below.

Biblical texts from the *Revised Standard Version* of the Bible, © 1946, 1952, 1971 and 1973 by Division of Christian Education of the National Council of the Churches of Christ in the United States of America, used as permitted. All rights reserved.

Biblical texts from *Y Beibl Cymraeg Newydd* and *Y Beibl Cymraeg Newydd Diwygiedig 2004* © (The British and Foreign) Bible Society, used as permitted. All rights reserved.

The Lord's Prayer © The English Language Liturgical Consultation (ELLC) 1988, used as permitted. All rights reserved.

REPRODUCTION

A substantial part of this booklet entitled *Holy Matrimony* may be reproduced for use without written permission and payment of a fee provided that copies are not sold, no more than 100 copies are produced and that the name of the parish, cathedral or institution as well as the date of the service are shown on the front cover or front page along with the description of the service and that the following acknowledgement is included in the booklet along with any copyright information:

Holy Matrimony (for use in the Church in Wales) material included in this service is copyright © Church in Wales Publications 1998.

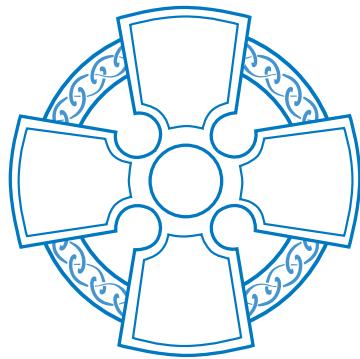
Parishes wishing to reproduce more than 100 copies or for use on multiple occasions must request, in advance, permission to do so from the Publications Manager at the address below.

In all cases a copy, to be kept as a record of each of the publications, should be sent to the Publications Manager at the address below:

Church in Wales Publications,
39 Cathedral Road, Cardiff CF11 9XF
publications@churchinwales.org.uk

ISBN 978-0-85326-067-7

A standard linear barcode representing the ISBN number 9780853260677.

9 780853 260677

£5.00